

Osloregionens handlingsprogram 2010 - statusrapportering

Forslag til vedtak:

Styret tar statusrapport pr. august 2010 til orientering

Saksfremstilling:

I denne saken gis en statusoversikt for arbeidet med oppfølging av Osloregionens handlingsprogram 2010, vedtatt 8. desember 2009. Følgende prosjekter inngår i handlingsprogrammet:

- a) Samarbeidsstruktur og Osloregionens rolle
- b) Felles strategi for FoU- og næringsutvikling i Osloregionen
- c) Organisering av næringsssamarbeid i Osloregionen
- d) Internasjonal profilering: Omdømmeprojekt
- e) Internasjonal profilering: Organisering av samarbeidet i Osloregionens
- f) Samordnet ATP-strategi: Oppfølging arealutvikling
- g) Felles strategi for godslogistikk
- h) Den grenseløse regionen, pilotprosjekt
- i) Hovedstadsprosjektet
- j) Samarbeidsavtale med Oslo Teknopol
- k) KOM 2010 (Kunnskap og Møteplass)
- l) Avisbilag
- m) Mälardalsrådet, samarbeid med Stockholmsregionen

a) Samarbeidsstruktur og Osloregionens rolle

Hensikten med prosjektet, som ble startet opp i 2009, er å avklare og tydeliggjøre samarbeidsalliansens rolle i forhold til andre arenaer/aktører, og derigjennom bidra til en forenkling av samarbeidsstrukturen i Osloregionen.

Prosjektet skal utarbeide et drøftingsnotat med gjennomgang av samarbeidsstrukturen i Osloregionen og de viktigste rollene en strategisk samarbeidsallianse for regionen skal ivareta. Notatet skal være grunnlag for en prosess i Osloregionens styre. Det legges til grunn at arbeidet med å utarbeide drøftingsnotatet samt behandlingen av dette i styret vil fungere som en form for forprosjekt, og at videre oppfølging av prosjektet konkretiseres på basis av styrets signaler ved behandling av drøftingsnotatet.

Status pr. august 2010:

- Drøftingsnotat forelå i februar 2010, og var grunnlag for et strategiseminar med styret 11. mars.
- Viktige konklusjoner fra seminaret var
  - Samarbeidsalliansens tematiske innsatsområder bør i hovedsak videreføres. Det ble pekt spesielt på ATP, næringsutvikling og profilering.
  - Samarbeidsalliansens politiske initiativ og påvirkning overfor staten bør trappes opp.

- Det ble også konkludert med at det ikke er hensiktsmessig å gjennomføre en omfattende kartlegging av samarbeidsstrukturen i Osloregionen med tanke på eventuelle forenklinger, i denne omgang.

b) Felles FoU- og næringspolitiske utfordringer

Hensikten med prosjekt "Felles strategi for FoU- og næringsutvikling i Osloregionen" er å få tydeliggjort de viktigste felles næringspolitiske utfordringer for hele Osloregionen, og etablere et strategisk grunnlag for hvordan disse kan følges opp. Prosjektet skal legge grunnlag for felles strategiske satsinger på tilsvarende måte som det ble gjort gjennom etableringen av en felles ATP-strategi for regionen. Strategien skal bidra til å øke den samlede verdiskapningen gjennom å legge til rette for innovasjonstiltak og FoU-prosjekter i regionen.

Prosjektet ble etablert i 2009, og er delt inn i to faser:

- Fase 1: Forprosjekt som skal avklare innretning, ressursbehov og finansiering av arbeidet, samt oppdatere analysegrunnlag for regionen.
- Fase 2: Hovedprosjekt som skal utrede felles FoU- og næringspolitiske utfordringer for Osloregionens medlemmer og gjennomføre en prosess med berørte aktører der en felles overordnet strategisk plattform utformes og forankres.

Status august 2010:

- Styret godkjente 27.04.10 revidert prosjektbeskrivelse innenfor en samlet budsjettamme på kr 700 000 for 2009/2010, og med anslått ferdigstillelse i 2011.
- I mars 2010 ble det inngått avtale med frittstående konsulent til støtte for prosjektgruppen (rådgivning/sekretærtjenester) innenfor en ramme på kr 100 000
- I mai 2010 overleverte NIBR rapporten "Osloregionen – mangfold, innovasjon og utvikling" Rapporten var sluttleveranse fra fase 1, og ble presentert for Osloregionens samarbeidsråd i mai.
- Fire delregionale halvdagssamlinger for forankring og innspill til en felles næringsplattform er fastlagt til september 2010. Målgruppen for samlingene er medlemskommunene, næringsliv og kunnskapsinstitusjoner i Osloregionen.
- I løpet av høsten må det velges nye leder for prosjektgruppen, idet nåværende leder nylig har tiltrådt i ny jobb.

c) Organisering av næringssamarbeid i Osloregionen

Et viktig spørsmål i samarbeidsalliansens videre utvikling er knyttet til behovet for et felles gjennomføringsorgan innen profilering og næringsutvikling og som dekker hele Osloregionens geografiske området. Målet er å øke gjennomføringskraften i forhold til å nå vedtatte mål innen det regionale næringsutviklings- og profileringssamarbeidet.

Oppstart av en utredning av mulige modeller for gjennomføring har i 2009 vært stilt i bero i påvente av Oslo og Akershus pågående prosess knyttet til vurdering av et bredere næringspolitisk samarbeid i regionen. For 2010 har Osloregionen lagt opp til å samordne fremdrift og innspill med en varslet høringsrunde som Oslo og Akershus skal gjennomføre i forbindelse med sine utredninger og behandlingsprosess.

Status august 2010:

- Inntil videre er temaet gjennomføringsansvar og felles gjennomføringsorgan for Osloregionen i noen grad berørt i prosjekt "Samarbeidsstruktur og Osloregionens rolle", som ble behandlet av styret våren 2010.
- Sekretariatet er fortsatt av den oppfatning at det er riktig å samordne samarbeidsalliansens initiativ med den pågående prosessen mellom Oslo og Akershus om utvikling av deres næringspolitiske samarbeid. Framdriften i dette arbeidet er uavklart.

- Samtidig er Osloregionens arbeid med egen næringsstrategi nå kommet godt i gang. Dette arbeidet forventes også å gi verdifulle innspill til alliansens håndtering av spørsmål og behov for fremtidig organisering av felles innsatsnæringsområdet.
- Ut fra dette er det usikkert når prosjektet vil kunne komme i gang.

d) Internasjonal profilering - Omdømmeprojekt

Etter at et omdømmeprojekt i regi av Oslo og Akershus regionale innovasjonsprogram ikke lot seg gjennomføre ihht opprinnelige planer i 2009, vedtok styret i forbindelse med budsjettbehandlingen for 2010 at Osloregionen skulle invitere aktuelle aktører i regionen til et nytt felles omdømmeprojekt for Osloregionen fra 2010.

Hensikten med prosjektet er todelt:

- 1) Legge grunnlag for profilering av Osloregionen som en attraktiv kunnskapsregion og et godt sted å leve og virke i (få fram de gode historiene om regionen)
- 2) Gjennomføre en prosess med sikte på utvikling av en budskapsplattform og evt et felles kommunikasjonskonsept for Osloregionen som bidrar til å binde regionen sammen og skape felles identitet.

I første omgang igangsettes et forprosjekt innenfor en ramme på kr 300 000 for å avklare innholdet og rammer for et hovedprosjekt fra 2011.

Status august 2010:

- Osloregionens profileringsgruppe er prosjektgruppe for forprosjektet. Sekretariatet leder gruppen.
- Planlegging av en utlysingsrunde for et forprosjekt startet på nyåret 2010, og eksternt konsulentfirma (Apeland Informasjon) ble valgt i juni 2010.
- Prosjektarbeidet startet opp i august 2010, og det tas sikte på sak til styret med forslag til innhold og rammer for et hovedprosjekt på nyåret 2011. Samtidig vil man invitere mulige regionale samarbeidsparter (og /finansielle bidragsytere) til hovedprosjektet.

e) Internasjonal profilering – organisering av samarbeidet i Osloregionen

Deltagelse i regionalt innovasjonsprogram for Oslo og Akershus har fungert som plattform for Osloregionens profileringsarbeid siden 2006. Erfaringene er at dette har gitt positive resultater for utvikling av et nært samarbeid mellom viktige aktører i regionen, bl.a. i form av et strategisk grunnlag for internasjonal profilering av Osloregionen og samordning av innsatsen på flere områder. Samtidig har partene ulike roller og behov ved gjennomføring av enkeltprosjekter. For samarbeidsalliansen er det en utfordring å ivareta styrings- og forankringsbehov på en måte som kan sikre eierskap til arbeidet i hele medlemsorganisasjonen og regionen.

I 2010 er det lagt opp til å igangsette et forprosjekt som vurderer ulike alternative samarbeidsmodeller og mulige ambisjonsnivå for arbeidet med internasjonal profilering av Osloregionen.

Status pr august 2010:

- I liket med forutsetningene for tiltakspunkt c (organisering av næringssamarbeid i Osloregionen), har hensikten vært å tilpasse fremdrift og utredninger i alliansens regi til prosessen om utvikling av næringssamarbeidet i Oslo og Akershus, en prosess som fortsatt pågår. Sekretariatet har derfor foreløpig avvventet igangsetting av et eget prosjekt.
- Det vises også til at arbeidet med forprosjektet for omdømmebygging av Osloregionen nå er igangsatt i egen regi. Dette kan innebære at det vil være hensiktsmessig å se tidspunktet for igangsetting av utredningen av samarbeidsmodeller på området ytterligere an.
- På samme måte som med tiltakspunkt c virker det dermed usikkert når det vil være hensiktsmessig å starte opp utredningsarbeidet.

f) Samordnet ATP-strategi: Oppfølging

Samarbeidsalliansen vedtok 18.01.2008 "Samordnet areal- og transportstrategi for Osloregionen". I tillegg til statlige samferdselsprioriteringer er gjennomføring av strategien først og fremst avhenging av samarbeidsalliansens egne medlemmers arbeid med arealutvikling og fysisk planlegging.

Oversikt over de faktiske trender innen arealutviklingen i Osloregionen og tilgang til informasjon om de plangrep som gjøres i hver enkelt region og kommune, vurderes å være et viktig virkemiddel for å bidra til at kommunenes utbygging og planlegging best mulig ivaretar Osloregionens strategier gjennom egne planprosesser og utbyggingstiltak. Samarbeidsalliansen har en viktig rolle i å bidra til oversikt over viktige trender og legge til rette for informasjonsutveksling og kunnskapsformidling.

Status august 2010:

- I forbindelse med at administrasjonen i april 2010 la fram en sak om oppdatering av samordnet areal- og transportstrategi for Osloregionen, vedtok styret at det i første omgang skulle utarbeides en statusrapport for oppfølging av strategien. Rapporten om status for oppfølgingen av ATP-strategien legges fram for styret 7. september.

g) Felles strategi for godslogistikk

Godstransportarbeidet har i de siste ti årene vokst vesentlig mer enn den økonomiske veksten. Som en oppfølging av den vedtatte "Samordnet areal- og transportstrategi for Osloregionen" er det besluttet å etablere en regional helhetlig strategi for godstransport og logistikk.

Resultatmål for prosjektet er å utarbeide en faktabasert analyse av dagens situasjon, og deretter forslag til en regional gods- og logistikkstrategi. Arbeidet med strategien skal baseres på prosess og forankring blant samarbeidsalliansens medlemmer og eksterne samarbeidsparter og aktører.

Første fase ble slutført sommer 2009, med TØIs faktarapport "Godstransport i Osloregionen". Oppdragsgivere for rapporten var, i tillegg til samarbeidsalliansen, Oslo kommune og Akershus fylkeskommune.

Status august 2010:

- Styret behandlet sak om gjennomføring av fase 2, strategiprosessen, i desember 2009.
- Prosjektledelse med deltakelse fra Oslo, Østfold og Akershus, etablert pr. februar 2010.
- Civitas/Sitma ble hyret inn som konsulenter til prosjektet pr mai. Ramme kr. 490.000,-
- Prosjektgruppe basert på faggruppe ATP samt representanter fra statsetatene hadde oppstartsmøte i juni.
- Første fase i arbeidet med å utkast til strategi pågår. Det legges opp til at styret får sak til drøfting i oktober.
- Samordning og dialog mot pågående prosesser, herunder rullering av Nasjonal Transportplan og plansamarbeidet om areal og transport i Oslo og Akershus, vektlegges løpende i arbeidet.

h) Den grenseløse regionen, pilotprosjekt

Prosjektet "Den grenseløse regionen" har som formål å utrede og prøve ut et tilbud der innbyggerne etter egne preferanser velger hvor i regionen de ønsker å bruke bestemte lovpålagte kommunale- og fylkeskommunale tjenester. Potensielle tjenesteområder for ordningen er utredet, og barnehage evt. og grunnskole har vist seg å være mest aktuelt i første omgang. Piloter med deltakelse fra kommunene på øvre Romerike og fra Vestregionen gjennomføres første halvår 2010 .

Prosjektet skal levere:

- Pilotgjennomføring, herunder faglige og politiske forankring.
- Beslutningsgrunnlag i forhold til innføring av permanente ordninger knyttet til fritt kommunalt tjenestevalg i pilotkommunene.
- Rapport til fylkesmannen om juridiske, økonomiske og andre praktiske utfordringer og løsninger knyttet til fritt kommunalt tjenestevalg
- Dokumentasjon og spredning av erfaringer fra pilotarbeidet til andre kommuner.

Status august 2010:

- Øvre Romerike samt Asker Bærum og Hole har gjennomført pilotforsøk med fokus på barnehage i perioden 01.01-30.06.10.
- Rapport med oppsummering av erfaringene fra piloten er under arbeid og skal foreligge i løpet av september.
- Det vil bli vurdert å gjennomføre en konferanse i oktober for å bidra til spredning av informasjon om pilotforsøket og erfaringene som er gjort.

i) Hovedstadsprosjektet

I forbindelse med hovedstadsmeldingen ble det i 2005 utarbeidet en analyse av Osloregionens muligheter for næringsutvikling i et internasjonalt perspektiv. Hovedstadsprosjektet er en satsing på å styrke og utvide klyngesamarbeid i fem kunnskapsbaserte næringsmiljøer: Maritim, energi og miljø, IKT, bio/lifescience og kultur.

Samarbeidsalliansen har siden 2006 støttet Hovedstadsprosjektet gjennom regionalt innovasjonsprogram Oslo og Akershus (RIP), med Oslo Teknopol som fasilitator. For samarbeidsalliansen har det vært et særskilt mål at satsingen dekker hele alliansens geografiske nedslagsfelt.

Status pr august 2010:

- Hovedstadsprosjektet er formelt avsluttet fra statens side pr. 31.12.2009, men satsningen er videreført i Oslo og Akershus RIP for inneværende år. Osloregionen har i 2010 deltatt med 250 000 kroner til prosjektet, dvs samme beløp som i forutgående år.
- En evaluering av prosjektet ble avsluttet av Oxford Research sommeren 2010. Det er planlagt en presentasjon av evalueringen for styret i oktober.

j) Samarbeidsavtale med Oslo Teknopol

Osloregionen har i 2008 og 2009 hatt en generell samarbeidsavtale med Oslo Teknopol for å kunne ivareta et Osloregionsperspektiv i Oslo Teknopol's aktiviteter der dette er hensiktsmessig. Avtalen har form av en rammeavtale, slik at konkrete profileringstiltak og -prosjekter, herunder finansieringen av disse, avtales særskilt.

Status pr august 2010:

- Blant annet på grunn av økningen av antallet prosjekter i Osloregionens egen regi, inkludert arbeidet med et eget avisbilag for Osloregionen, har det ikke vært tatt initiativ til felles tiltak med Oslo Teknopol innen profilering i 2010. Partene har derfor ikke forlenget samarbeidsavtalen for inneværende år.

k) Konferansen KOM 2010

Konferansen Kunnskap og møteplass (KOM) har vært en konferanse som fokuserer på Osloregionens muligheter og utfordringer innen næringsutvikling og FoU - internasjonalt, nasjonalt og regionalt. Konferansen er ment som en møteplass der gode eksempler på innovasjon og nyskaping i Osloregionen kan løftes frem, samarbeidsalliansens strategiske satsinger innen næringsutvikling og FoU kan synliggjøres.

Status pr august 2010:

- KOM-konferansen er i år ikke lagt inn i RIP-samarbeidet, men planlegges av en programgruppe med regionale deltagere. NHO har påtatt seg rollen som sekretariat for konferansen.
- Konferansen er i år lagt inn som et delarrangement i Oslo Innovation Week (uke 42), og finner sted som en halvdags konferanse 20. oktober.
- Det er et mål å koble Osloregionens politikere opp mot regionens stortingspolitikere på årets konferanse. Det arbeides fortsatt med innspurten på programmet. Invitasjon sendes ut i september.

l) Avisbilag

"Osloregionen – med vind i seilene" ble produsert og gitt ut som bilag til Dagens Næringsliv i mai 2008. Hensikten med bilaget var synliggjøring regionalt og nasjonalt av Osloregionen og samarbeidsalliansens arbeid, og tilbakemeldingene var positive. Ut fra dette er det lagt opp til at det produseres et nytt avisbilag som skal komme ut høsten 2010.

Status pr august 2010:

- Redaksjonsgruppe ble nedsatt vinteren 2010 med representanter fra profileringsgruppen samt informasjonssjefen i Oslo kommune som medlemmer.
- Tilbudsrunde er avholdt og Markedsmedia AS valgt som produsent primo mai 2010.
- Bilaget vil denne gang følge Aftenposten, og det er planlagt utgivelse i forbindelse med KOM-konferansen i midten av oktober.

m) Mälardalsrådet, samarbeid med Stockholmsregionen

Etter politiske initiativ for å styrke samarbeidet mellom Oslo og Stockholm, er det fra begge hovedstedene tatt initiativ for å styrke samarbeidet, og man har valgt et regionalt utgangspunkt med basis i hhv samarbeidsalliansen Osloregionen og Mälardalsrådet. Fra Osloregionens side er det forutsatt at samarbeidet skal bidra til å styrke alliansens arbeid innen prioriterte innsatsområder som infrastruktur, næringsutvikling og internasjonal profilering. Sekretariatet har gjennom styresak 04/09 fått mandat til å vurdere aktuelle temaer og samarbeidsprosjekter i samarbeid med Mälardalsrådet. Knyttet til arbeidet er det etablert en arbeidsgruppe med deltakelse fra Østfold, Vestregionen, Akershus og Oslo.

Ambisjonen for 2010 er å videreføre arbeidet med å forankre og formalisere samarbeidet mellom Osloregionen og Mälardalsrådet, og gjennomføre konkrete samarbeidsprosjekter knyttet til:

- Oppdatering av status infrastrukturbygging på strekningen Stockholm – Oslo
- Utarbeide en sammenlignende beskrivelse av Stockholm og Oslo.
- Oppfølging av arbeidet med EUs hvitbok om infrastrukturbygging (TEN-T)

Status august 2010:

- Rapporten "Utvikling av infrastrukturen i Tilvekstkorridoren" fra Rambøll, var ferdig i april 2010. Rapporten gir en oppdatert beskrivelse av status for infrastrukturbygging og trafikk på strekningen Stockholm-Oslo.
- Rapporten "Stockholm – Oslo, en kartlegging av kontaktintensiteten mellom de två huvudstadsregionerna", ble ferdigstilt i juni. Rapporten er utarbeidet av konsulentbyrået WSP.
- En administrativ workshop med tittel " Stockholm - Oslo; Hvordan er relasjonene i dag? Hva gjør vi videre" ble gjennomført på Voksenåsen 11. mai. Deltakere var byråkrater og representanter fra næringsliv i Stockholms- og Osloregionen.
- Det legges opp til et møte i Stockholm i løpet av høsten 2010, og i etterkant av dette vil det bli lagt fram en sak for styret om videre utvikling av samarbeidet.